

LähiTapiola Vahinkoyhtiö

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2016

Selvitys LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2016

1. Johdanto

Tämä selvitys LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Vahinkoyhtiö) hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (1.10.2015) mukaisella tavalla. Selvitys annetaan yhtiön toimintakertomuksesta erillisenä. LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallinnoinnissa noudatetaan hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutusalaan koskevaan lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin. Vaikka LähiTapiola Vahinkoyhtiö ei ole listayhtiö, se noudattaa hallinnointikoodia pääosin. Poikkeamat koodista selostetaan jäljempänä. Ne johtuvat pääosin keskinäisestä yhtiömuodosta ja vakuutustoimialan erityispiirteistä. Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Internet-sivuilla, www.cgfinland.fi.

LähiTapiola-ryhmän hallinto- ja johtamisjärjestelmä

LähiTapiola-ryhmän muodostavat LähiTapiola Vahinkoyhtiö, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö (LähiTapiola Henkiyhtiö) ja 20 alueellista keskinäistä vahinkovakuutusyhtiötä (Alueyhtiöt), sijoituspalveluyritys LähiTapiola Varainhoito Oy, kiinteistösijoitus- ja kiinteistöpalveluja tarjoava LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy sekä sen tytäryhtiö LähiTapiola Kiinteistöpääomarahastot Oy. Lisäksi ryhmään kuuluvat LähiTapiola Palvelut Oy, joka tuottaa vakuutus- ja korvaustoiminnan tukipalveluita ja hallinnollisia palveluja ryhmän yhtiöille sekä Tieto-Tapiola Oy, joka hallinnoi LähiTapiolan ICT-palvelujen tuottamista.

LähiTapiola-ryhmän hallintomalliin vaikuttaa keskeisesti sen vakuutusyhtiöiden keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutuksenottajat ovat vakuutusyhtiöiden osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ollen hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla ja hallituksilla juridisten

tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

LähiTapiola-ryhmä muodostaa vakuutusyhtiölain tarkoittaman vakuutusyhtyrhythän, jonka lain tarkoittama johtava yritys on LähiTapiola Vahinkoyhtiö. Sillä on tässä roolissaan koko LähiTapiola-ryhmään ulottuva vastuu ryhmän ja sen yhtiöiden vakavaraisuudesta sekä riskienhallinnan, luotettavan hallinnon, sisäisen valvonnan ja niihin liittyvän viranomaisraportoinnin järjestämisessä.

LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin. Keskeisenä ryhmän strategisten ja muiden ryhmätason yhteisten asioiden valmistelusta, päätöksenteosta ja täytäntöönpanosta vastaavana toimielimenä LähiTapiola-ryhmässä toimii yhtiöryhmän johtoryhmä, jossa ovat edustettuina LähiTapiola-ryhmän eri yhtiöt ja keskeisten yhteisten toimintojen vastuuhenkilöt.

LähiTapiola ryhmää ja hallintojärjestelmää koskevia tietoja on laajemmin ja ajantasaisina saatavilla yhtiön Internet-sivuilla www.lahitapiola.fi.

Poikkeamat hallinnointikoodin 2015 suosituksista

Suosituksien 1, 3, 4, 5, 6, 7 (yhtiökokouskutsu ja päätösehdotukset, läsnäolo yhtiökokouksessa, yhtiökokousasiakirjojen arkisto, hallituksen valinta, hallituksen toimikausi, hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelu):

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston, ja yhtiökokouksen valitsema hallintoneuvosto valitsee hallituksen ja sen puheenjohtajan sekä päättää hallituksen jäsenten palkkioista. Yhtiön Internet-sivuilla ilmoitetaan yhtiökokousinformaation yhteydessä hallintoneuvoston jäseneksi ehdolla olevat henkilöt sekä ehdotuksen valmistelussa noudatettu tapa. Hallintoneuvoston jäsenehdokkaat osallistuvat valintansa mukaan yhtiökokoukseen. LähiTapiola Vahinkoyhtiö on pitänyt yhtiökokouksen jälkeen yhtiökokousmateriaalin esillä yhtiön Internet-sivuilla, mutta ei ole ylläpitänyt arkistoa

aiempien vuosien yhtiökokousmateriaaleista. Yhtiö tulee muuttamaan tältä osin käytäntöään uuden koodin mukaiseksi. LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen jäsenen toimikausi poikkeaa suosituksen mukaisesta yhden vuoden toimikaudesta ja se on yhtiöjärjestyksen mukaan kolme vuotta.

Suositus 9 (monimuotoisuutta koskevat periaatteet):

LähiTapiola Vahinkoyhtiö ei ole määritellyt erillisiä monimuotoisuutta koskevia periaatteita, mutta on huomionnut monimuotoisuutta koskevat tavoitteet muun muassa yhtiöryhmän yhtiöiden välisessä ryhmäsopimuksessa, nimitystoimikunnan työjärjestyksessä, hallituksen hyväksymissä johdon sopivuutta ja luotettavuutta koskevista periaatteista sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassaan.

Suositus 10 (hallituksen jäsenten riippumattomuus):

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen kahdeksasta jäsenestä kaksi on vuonna 2016 ollut LähiTapiola-ryhmän palveluksessa olevia henkilöitä. Nämä ovat olleet päätöksiä hallituksen jäseniä ja loput sivutoimisia. Hallituksen jäsenistä kaksi toimii LähiTapiola-ryhmään kuuluvan alueyhtiön hallituksen jäsenenä. Hallituksen kokoonpanossa on huomioitu vakuutusyhtiölain ja viranomaismääräysten asettavat erityisvaatimukset vakuutusyhtiön hallituksen jäsenten ammatilliselle pätevyydelle ja kokeumukselle.

Suositus 22 (palkitsemista koskeva päätöksenteko):

Yhtiö poikkeaa suosituksen mukaisesta päätöksentekojärjestyksestä hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavien palkkioiden osalta. Yhtiökokouksen sijaan yhtiön hallintoneuvosto päättää yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenten palkkioista. Yhtiökokous päättää hallintoneuvoston jäsenten palkkioista.

Suositus 23 (johdon palkitseminen ja osakeomistus):

Keskinäisestä yhtiömuodosta johtuen yhtiö ei maksa hallituspalkkioita eikä toimitusjohtajan ja muun johdon palkkioita osakkeina. Johdon palkitsemisesta annetaan tietoa toimintakertomuksessa ja yhtiön internet-sivuilla www.lahitapiola.fi.

2. Hallinnointia koskevat tiedot

Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päätöksentekaelin, jossa yhtiön osakkaat käyttävät päätösvaltaansa yhtiön asioissa. Osakkaita ovat LähiTapiola Vahinkoyhtiön vakuutusosastajat, joilla on yhtiössä voimassa viimeistään edellisen kalenterivuoden aikana otettu vakuutus. Yhtiökokous mm. valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat ja päättää näiden palkkioista sekä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapaudesta hallintoelinten jäsenille ja toimitusjohtajalle. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen toukokuun loppua hallituksen määräämänä aikana.

Vuonna 2016 LähiTapiola Vahinkoyhtiön varsinainen yhtiökokous pidettiin 12.5.2016.

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston jäsenten valinta LähiTapiola Vahinkoyhtiön yhtiökokouksessa on vuoden 2016 alusta lukien tehty hallintoneuvoston nimitystoimikunnan valmisteleman esityksen pohjalta. Lisäksi kullakin LähiTapiola-ryhmään kuuluvalla Alueyhtiöllä on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus valita hallintoneuvostoon yksi jäsen, kuitenkin niin, että Alueyhtiöiden valitsemien jäsenten yhteinen lukumäärä tulee olla vähemmän kuin puolet hallintoneuvoston jäsenmäärästä. Hallintoneuvoston jäsenen toimikausi on kolme vuotta. 12.5.2016 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallintoneuvostoon valittiin 42 jäsentä.

Hallintoneuvoston jäseniä valittaessa on pyritty siihen, että hallintoneuvoston kokoonpano vastaisi yhtiön asiakaskannan rakennetta asiakassegmenttien ja alueellisen maksutulojakauman mukaan. Lisäksi otetaan huomioon esteellisyysperiaatteet, joiden mukaan esteellisiä hallintoneuvoston jäseniksi ovat kilpailevan finanssiryhmän palveluksessa tai hallinnossa toimivat henkilöt.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten määrästä ja valitsee hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä määrää jäsenten palkkioista. Hallintoneuvosto vahvistaa ryhmän ja yhtiön strategian ja päättää asioista, jotka koskevat rakennejärjestelyjä, toiminnan huomattavaa supistamista

tai laajentamista taikka yhtiön organisaation olennaista muuttamista.

Yhtiökokous päättää vuosittain hallintoneuvoston palkkiot ja matkakustannusten korvausperiaatteet. Hallintoneuvoston ja sen valiokuntien palkkiot on esitetty internetsivuilla osoitteessa:

<http://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/yhtioryhmatietoa/yhtioryhman-hallintomalli/palkka--ja-palkkioselvitys>

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallintoneuvoston kokoonpano 1.1.2016-31.12.2016

- Timo U. Korhonen, puheenjohtaja s.1952, vuorineuvos, LTQ-Partners Oy
- Juha Marttila, 1.varapuheenjohtaja, s.1967, puheenjohtaja, MTK
- Jouko Virranniemi, 2. varapuheenjohtaja, s.1950, teollisuusneuvos, Pölkky Oy
- Pauliina Haijanen, 3.varapuheenjohtaja, s.1948, varatuomari, kunnallisneuvos, Asianajotoimisto Pauliina Haijanen
- Kjell Adolfsson, s.1959, toimitusjohtaja, Oy Medi+KEM Ab
- Raimo Alhoke, s.1948, varatuomari, Lakitoimisto Alhoke
- Enberg Jari, s. 1958, kiinteistönvälittäjä, Kiinteistönvälitys Enberg Oy
- Seppo Haapalainen, s. 1961, talousjohtaja, ISS Palvelut Oy
- Jaakko Halkilahti, s. 1967, maatilayrittäjä
- Taavi Heikkilä, s.1962, pääjohtaja, SOK
- Hannes Heiskala, s.1954, varatuomari, Lakiasiaintomisto Hannes Heiskala
- Jussi Huttunen, s.1952, maakuntajohtaja, Pohjois-Savon Liitto
- Jouko Huumarkangas, s.1954, maatalousyrittäjä (jäsen 12.5.2016 alkaen)
- Juhani Jutila, s. 1954, toimitusjohtaja, LapIT Oy (jäsen 12.5.2016 alkaen)
- Anneli Karhula, s.1955, henkilöstöjohtaja, Metsä Group
- Markku Karjalainen, s.1963, kenttäpäällikkö, Paltamo, MTK-Pohjois-Suomi ry (jäsen 12.5.2016 alkaen)
- Iiro Ketola, s.1972, pääluottamusmies, LähiTapiola-ryhmä
- Jukka Kola, s.1960, rehtori, Helsingin yliopisto
- Mika Kovero, s.1970, group controller, SVP Group Controlling
- Sami Kulla, s.1976, liiketoiminnan kehityspäällikkö, Anvia Oy
- Matti Kähkönen, s.1949, toiminnanjohtaja, Sotainvalidien veljesliitto (jäsen 12.5.2016 asti)
- Jari Kääriäinen, s.1967, varatuomari, Asianajotoimisto Jari Kääriäinen Oy

- Vesa Lauronen, s. 1976, toimitusjohtaja Reaktor Innovations Oy
- Sanna Leivo, s.1973, hallituksen puheenjohtaja, Leivon Leipomo Oy
- Timo Leppänen, s.1954, toimitusjohtaja, Kajaanin tilitalo Oy
- Folke Lindström, s.1951, hallituksen puheenjohtaja, kauppaneuvos, Förlags Ab Lindan Kustannus Oy
- Marjukka Manninen, s.1976, kehittämisspäällikkö, Haukiputaan kunta
- Jyrki Mattinen, s.1970, valvomonhoitaja, maatalousyrittäjä, Kemira Chemicals
- Jussi Miilukangas, s.1966, johtaja, Miilukangas Ky
- Jorma Mikkonen, s.1963, yhteiskuntasuhteiden johtaja, Lassila & Tikanoja Oy
- Ulla-Maija Moisio, s.1962, varatuomari, Teollisuuden Voima Oy
- Mikko Mäkimattila, s.1971, toimitusjohtaja, Dometal Oy
- Tero Mölsä, s.1951, kunnallisneuvos, maanviljelijä
- Pentti Neitola, s.1957, maanviljelijä (jäsen 12.5.2016 asti)
- Eero Nykänen, s.1952, konstaapeli, evp
- Heikki J. Perälä, s.1958, toimitusjohtaja, Helsingin seudun kauppakamari
- Erkki Pärssinen, s. 1955, toimitusjohtaja, Espoon ja Pääkaupunkiseudun Yrittäjät
- Kasper Saari, s.1952, toimitusjohtaja, Royal Ravintolat Oy
- Tina Schrey, s.1955, johtaja, Pretax-konserni
- Katja Taimela, s. 1974, kansanedustaja, eduskunta
- Markku Tuuna, s.1955, varatuomari, Lakiasiaintomisto Markku Tuuna Ky
- Antero Vesterinen, s.1949, hallituksen puheenjohtaja, Keskisuomalainen Oyj
- Olli Vihanta, s.1952, projektipäällikkö, Koulutus ja kehittämiskeskus Salmia
- Pertti Yliniemi, s. 1954, hallituksen puheenjohtaja, North European Invest Oy

Hallintoneuvoston toiminta vuonna 2016

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallintoneuvosto piti järjestäytymiskokouksensa 1.6.2016. Kokouksessa valittiin hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin vuorineuvos Timo U. Korhonen. Hallintoneuvoston 1. varapuheenjohtajaksi valittiin MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila, 2. varapuheenjohtajaksi teollisuusneuvos Jouko Virranniemi Pölkky Oy:stä ja 3. varapuheenjohtajaksi varatuomari, kunnallisneuvos Pauliina Haijanen. Hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 85,3 prosenttia jäsenistä.

Hallintoneuvoston käsitteli vuonna 2016 normaalien työjärjestyksen mukaisten asioiden ja raporttien lisäksi

suunnitelmaa yhtiön liikennevakuutuskannan hajauttamiseksi LähiTapiolan alueyhtiöihin sekä siihen liittyen esitystä LähiTapiola-ryhmän uuden ryhmäsopimuksen keskeiseksi sisällöksi sekä ryhmän Yhteisvastuusopimuksen muuttamiseksi.

Hallintoneuvoston valiokunnat

Hallintoneuvostolla on yhtiössä merkittävä rooli ja valvontatehtävä. Hallintoneuvoston työn tehostamiseksi on perustettu valiokuntia.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valintaesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen.

Nimitystoimikunnan muodostavat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja hallintoneuvoston keskuudestaan valitsemat 3 puheenjohtajiston ulkopuolista jäsentä. Toimikunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja. Jäsenten toimikausi on vuoden mittainen ja kestää kunkin vuoden yhtiökokouksen jälkeisestä hallintoneuvoston järjestäytymiskokouksesta seuraavan vuoden järjestäytymiskokoukseen saakka edellyttäen, että jäsen on edelleen myös hallintoneuvoston jäsen.

Nimitystoimikunnan puheenjohtajana on vuonna 2016 toiminut hallintoneuvoston puheenjohtaja Timo U. Korhonen ja jäseninä hallintoneuvoston jäsenet Sami Kulla, Ulla-Maija Moisio ja Heikki J. Perälä. Nimitystoimikunta kokoontui vuonna 2016 kaksi kertaa ja kokouksiin osallistui 100 prosenttia jäsenistä.

Yhteistyövaliokunta

Yhteistyövaliokunta valmistelee hallintoneuvoston kokouksessa käsiteltäviä asioita ja tekee päätösehdotuksia hallintoneuvostoille. Yhteistyövaliokunta valvoo hallituksen, pääjohtajan ja toimitusjohtajien sekä koko yhtiöryhmän toimintaa ja raportoi siitä hallintoneuvostolle.

Hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunta ei ole yhtiöoikeudellinen elin, vaikka siitä on määräys LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön yhtiöjärjestyksessä. Yhteistyövaliokunnalla ei ole päätösvaltaa lukuun ottamatta hallituksen päätoimisten jäsenten palkitsemisasiota, vaan päätökset tehdään hallintoneuvostoissa. Päätösehdotusten sisällöstä päättää kussakin hallintoneuvostossa sen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvostojen puheenjohtajista muodostuvan yhteistyövaliokunnan järjestäytymiskokous pidettiin 1.6.2016. Yhteistyövaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Timo U. Korhonen ja varapuheenjohtajaksi Jouko Havunen. Muina jäseninä toimivat Pauliina Haijanen, Juha Marttila, Marjut Nordström, Päivi Uusitalo, Jouko Virran-

niemi ja Ralf Wickström. Yhteistyövaliokunta kokoontui 6 kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 87 prosenttia jäsenistä.

Yhteistyövaliokunnan tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuonna 2016 kaksi kertaa. Yhteistyövaliokunnan tarkastusvaliokunta lopetti toimintansa vuonna 2016, kun yhtiön hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta aloitti toimintansa.

Kokouksiin osallistui 100 prosenttia jäsenistä. Valiokunnan jäseninä toimivat vuonna 2016 Jouko Havunen (pj), Pauliina Haijanen ja Marjut Nordström.

Yhteistyövaliokunnan palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on avustaa yhteistyövaliokuntaa sen työjärjestyksen mukaisissa ryhmän ylimmän johdon palkitsemisasioiden osalta.

Palkitsemisvaliokunnan tehtäviin kuuluu valmistella hallintoneuvostojen puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien päätettäväksi ehdotukset LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön päätoimisten hallitusten jäsenten palkka- ja palkitsemisasioiden sekä toimi- ja työsuhteiden osalta sekä kehittää hallitusten jäsenten palkitsemisjärjestelmää. Lisäksi palkitsemisvaliokunnan tehtäviin kuuluu antaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöille periaatelinjauksia ja suosituksia toimitusjohtajien palkka- ja palkitsemisasioiden sekä alueyhtiöiden hallinnon palkkioiksi yhdenmukaisen ja oikeudenmukaisen käytännön varmistamiseksi LähiTapiola-ryhmän yhtiöissä.

Yhteistyövaliokunnan palkitsemisvaliokunnan jäseninä ovat toimineet Timo U. Korhonen (pj), Jouko Virran- niemi ja Ralf Wickström. Palkitsemisvaliokunta kokoontui 5 kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 93 prosenttia jäsenistä.

Hallitus

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Hallituksen työjärjestykseen on kirjattu hallituksen keskeiset tehtävät sekä siellä käsiteltävät asiat ja kokouskäytännöt. Työjärjestyksen mukaan hallituksen tärkeimmät tehtävät ovat:

- yhtiön strategiasuunnitelmien, tärkeimpien toimintaperiaatteiden ja -politiikkojen sekä toimintasuunnitelman ja budjetin vahvistaminen ja niiden toteutumisen valvonta
- tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä osavuosikatsausten käsitteleminen ja hyväksyminen.
- organisaatorakenteen vahvistaminen

- toimitusjohtajan ja tämän sijaisen sekä yhtiön johdon nimittäminen ja toimisuhteiden ehdoista päättäminen
- palkkaus-, palkkiointi- ja kannustinjärjestelmien vahvistaminen
- sijoitussuunnitelman vahvistaminen ja sen ajantasaisuudesta huolehtiminen sekä sijoitussuunnitelman noudattamisen valvonta
- rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuussuunnitelman ja riskienhallintasuunnitelman vahvistaminen ja niiden noudattamisen valvonta
- päättäminen muista asioista, joista voi aiheutua yhtiölle laajoja tai kauaskantoisia seurauksia

Palvelujen kehittäminen omistaja-asiakkaille, sijoitusasiat ja riskienhallinta korostuvat LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten työskentelyssä. Hallitus arvioi säännöllisesti omaa toimintaansa käymällä vuosittain tätä koskevan arviointi- ja kehityskeskustelun.

Hallituksen jäsenet ja puheenjohtajan nimittää hallintoneuvosto. Hallituksen puheenjohtaja on yhtiöjärjestyksen mukaan LähiTapiola-ryhmän pääjohtaja. Hallituksen jäsenen tulee olla hyvämaineinen ja jäsenellä tulee vakuutusyhtiölain mukaan olla tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Jäsenen toimikausi on yhtiöjärjestyksen mukaan kolme vuotta.

Hallituksen jäsenet toimikaudella 1.1.2016 - 31.12.2018:

- hallituksen puheenjohtaja Erkki Moisander, s. 1953, ekonomi, pääjohtaja, LähiTapiola-ryhmä
- varapuheenjohtaja Jari Eklund, s.1963, ekonomi, yhtiöryhmän johtaja, LähiTapiola-ryhmä
- Philip Aminoff, s. 1962, ekonomi, MBA, hallituksen puheenjohtaja, Electrosonic Group Oy Ab
- Matti Bergendahl, s. 1966, dosentti, MBA, toimitusjohtaja, Realia Group Oy
- Timo Hiltunen, s. 1964, yo-merkonomi, hallituksen puheenjohtaja, Tietokeskus
- Hannu Niilekselä, s. 1952, KTM, KHT, toimitusjohtaja, Hanicon Oy
- Kati Partanen, s.1975, agronomi, maatilayrittäjä, maatalouselämyksen lehtori
- Pirkko Rantanen-Kervinen, s. 1949, ekonomi

Hallituksen jäsenistä muut paitsi Moisander ja Eklund ovat hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia hallituksen jäseniä. Kati Partanen toimii LähiTapiola Idän hallituksen jäsenenä ja Pirkko Rantanen-Kervinen toimii LähiTapiola Uusimaan hallituksen jäsenenä. Lisäksi molemmat ovat toimineet aiemmin LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallintoneuvoston jäseninä. Nämä seikat eivät kuitenkaan yksinään tee heistä hallinnointikoodin mukaan ei-riippumattomia.

Hallituksen toiminta vuonna 2016

Hallitus kokoontui vuonna 2016 13 kertaa, joista kokouksista kaksi oli sähköpostikokouksia.

Hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin jäsenittäin:

- Erkki Moisander 13/13
- Jari Eklund 13/13
- Philip Aminoff 12/13
- Matti Bergendahl 10/13
- Timo Hiltunen 10/13
- Hannu Niilekselä 12/13
- Kati Partanen 13/13
- Pirkko Rantanen-Kervinen 12/13

Vuonna 2016 hallitustyössä on painottunut LähiTapiola-ryhmän ICT-järjestelmien uudistushankkeen seuranta ja tarvittavat päätökset hankkeessa etenemiseksi. Lisäksi hallitus on hyväksynyt osaltaan suunnitelman liikennevakuutuskantojen siirtämisestä yhtiöstä LähiTapiolan alueyhtiöihin ja seurannut hankkeen toteuttamista. Hallitus on myös päättänyt yhtiön omistumuutoksista sen kumppaneina toimivissa terveys- ja hyvinvointialan yrityksissä. Hallitus hyväksyi myös uusia tuotteita; cyber -vakuutuksen ja liikennevakuutuslain uudistumisen myötä uudistetun liikennevakuutuksen.

Hallituksen monimuotoisuus

Vakuutusyhtiölaissa ja viranomaismääräyksissä asetetaan erityisiä osaamis- ja ammattitaitovaatimuksia vakuutusyhtiön hallituksen kollektiiviselle osaamiselle. Säännökset edellyttävät, että vakuutusyhtiöllä on hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet johdon ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta. Hallituksessa on oltava edustettuna sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen. Hallituksen kokoonpanossa tulee olla ammatillista pätevyyttä, kokemusta ja tietoa vähintään vakuutus- ja rahamarkkinoista, liiketoimintastrategioista ja -malleista, hallintojärjestelmästä, rahoitus- ja vakuutusmatemaattisista analyyseistä, sijoitustoiminnasta sekä sääntelyn toiminnalle asettamista vaatimuksista.

Hallintoneuvoston Nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenesityksiä valmisteltaessa ensisijainen kriteeri on hallitukseen esitettävän henkilön osaaminen ja pätevyys. Valmistelussa huomioidaan vakuutusalan hallituksen kokoonpanoa koskevien viranomaismääräysten lisäksi se, että hallituksen kokoonpa-

non monimuotoisuuden edistämiseksi jäsenissä tulisi olla tasapainoisesti kummankin sukupuolen edustajia sekä eri-ikäisiä ja erilaisen koulutus- ja kokemustaustan omaavia henkilöitä. LähiTapiola on lisäksi hyväksynyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatteet, joissa on määritelty tavoitteet yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Näissä on huomioitu tavoitteena myös hallinnon jäsenten yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden lisääminen yhtiöiden hallinnossa.

Hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta

Hallituksen apuna toimii tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta, joka aloitti toimintansa vuoden 2016 alussa. Valiokunnan tarkoituksena on avustaa hallitusta sen lakisääteissä ja työjärjestyksen mukaisissa asioissa liittyen yhtiön ja LähiTapiola-ryhmän talouteen, kirjanpitoon, vakavaraisuuteen, riskienhallintaan, tilintarkastukseen, sisäiseen valvontaan ja sisäiseen tarkastukseen. Yhtiön roolin LähiTapiola-ryhmän ylläpitäen yrityksenä mukaisesti valiokunnan toiminta käsittää myös LähiTapiola Henkiyhtiön sekä LähiTapiolan alueyhtiöiden asioita siltä osin kuin ne ryhmätason asioina kuuluvat yhtiön vastuulle. Valiokunnan muodostavat sen työjärjestyksen mukaan hallituksen keskuudestaan valitsemat valiokunnan puheenjohtaja ja vähintään kaksi (2) muuta jäsentä. Puheenjohtajan ja vähintään yhden jäsenen on oltava LähiTapiola-ryhmästä riippumattomia hallituksen jäseniä.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi vuonna 2016 Hannu Niilekselä sekä jäseninä Jari Eklund ja Pirkko Rantanen-Kervinen. Valiokunta kokoontui vuonna 2016 kuusi kertaa ja kokouksiin osallistui 100 prosenttia varsinaisista jäsenistä. Valiokunnan kokouksiin osallistui lisäksi läsnäolo- ja puheoikeudella LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksen jäsen Olli Latola. Jari Eklund toimii yhtiön johdossa eikä näin ollen ole riippumaton jäsen. Hän tulee jäämään pois valiokunnan työskentelystä viimeistään siinä vaiheessa, kun tarkastusvaliokuntaa koskeva sääntely edellyttää valiokunnan kaikkien jäsenten riippumattomuutta.

Toimitusjohtaja

LähiTapiola Vahinkoyhtiön toimitusjohtajana toimii varatuomari OTM Jari Sundström (s.1960) ja varatoimitusjohtajana OTK, MBA Mika Makkonen. Yhtiön toimitusjohtajan valitsee yhtiön hallitus. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön asioita hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajaa avustaa yhtiön operatiivisessa johtamisessa johtoryhmä, jonka jäsenet toimitusjohtaja valitsee.

Yhtiöryhmän johtoryhmä

Yhtiöryhmän johtoryhmän tehtävänä on LähiTapiola-ryhmään kuuluvien yhtiöiden yhteisten ja ryhmätason asioiden valmistelu ja päätöksenteko sekä täytäntöönpanosta huolehtiminen.

Johtoryhmän kokoonpanossa ovat edustettuina laajasti ryhmään kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajat sen varmistamiseksi, että Johtoryhmän päätöksenteon pohjaksi saadaan laajasti näkemyksiä ryhmästä. Johtoryhmän jäseniä ovat Vahinkoyhtiön, Henkiyhtiön ja Palveluyhtiön toimitusjohtajat, viisi (5) Alueyhtiöiden toimitusjohtajaa, ryhmän ohjaamisesta vastaavat johtajat sekä ryhmän talouspalveluista, ICT-palveluista, markkinoinnista ja terveys- ja hyvinvointipalveluista vastaavat johtajat. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii LähiTapiola-ryhmän pääjohtaja.

Yhtiöryhmän johtoryhmän lisäksi LähiTapiola-ryhmässä toimivia ryhmätason päätöksentekovelimiä ovat sijoitusasioiden johtoryhmä sekä riskienhallintakomitea ja taseenhallintakomitea.

Lähipiiriliiketoimet

LähiTapiola Vahinkoyhtiöllä ei ole ollut tilikauden aikana olennaisia lähipiiriliiketoimia, jotka olisivat poikenneet yhtiön tavanomaisesta liiketoiminnasta tai joita ei olisi toteutettu muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin. Yhtiö ylläpitää luetteloa lähipiiriin kuuluvista osapuolista ja mahdollisista lähipiiriliiketoimista raportoidaan yhtiön tilinpäätöksen yhteydessä.

Sisäpiirihallinto

LähiTapiola-ryhmän sisäpiiriohjeistus perustuu markkinoiden väärinkäyttöasetuksen lisäksi viranomaisen antamiin määräyksiin ja ohjeisiin. LähiTapiola-ryhmässä ylläpidetään vapaaehtoisesti sijoitustoiminnan sisäpiirirekisteriä sekä LähiTapiola Varainhoito Oy:n sijoituspalvelulain mukaista sisäpiirirekisteriä.

Sisäpiiriohjeistusta sovelletaan LähiTapiola-ryhmän sijoitustoimintaan ja LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden omaan arvopaperisijoittamiseen.

LähiTapiola-ryhmän sisäpiirirekistereitä ylläpidetään yhtiöryhmän Lakiasiat ja Compliance -yksikössä.

Sisäpiirirekistereihin kuuluvien omaa arvopaperikaupankäyntiä koskee ns. lyhyen kaupan kielto, millä tarkoitetaan sitä, että samanlaisen arvopaperin hankinnan ja luovutuksen ja vastaavasti luovutuksen ja hankinnan välisen ajan tulee olla vähintään yksi kuukausi.

Tilintarkastaja

LähiTapiola Vahinkoyhtiön tilintarkastaja on KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Mikko Haavisto, KHT.

Tilintarkastajan palkkiot 2016

Tilintarkastajalle vuonna 2016 maksetut palkkiot toimeksiantoryhmittäin:

Tilintarkastus	58 699,43
Veroneuvonta	4 960,00
Muut palvelut	41 584,73
Yhteensä	105 244,16

3. Sisäinen valvonta

Yleistä sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta on oleellinen osa LähiTapiola-ryhmän johtamista, hallintoa ja päivittäistä toimintaa. Sisäisen valvonnan periaatteet on määritelty ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymässä sisäisen valvonnan politiikassa, jossa kuvataan valvonnan käsitteet, tavoitteet ja osa-alueet sekä toteuttamisen roolit ja vastuut. Ryhmän yhtiöt järjestävät oman sisäisen valvonnan järjestelmänsä sisäisen valvonnan politiikkaan perustuen.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia yhtiöiden sisäisiä toimenpiteitä, joilla varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä tehokas, taloudellinen, luotettava ja mahdollisimman häiriötön liiketoiminta. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
- voimavarojen taloudellinen ja tehokas käyttö
- toimintaan liittyvien riskien riittävä hallinta
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus
- ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapojen sekä asiakassuhteissa asianmukaisten menettelytapojen noudattaminen
- toiminnan, tietojen, oman omaisuuden ja asiakkaiden varojen riittävä turvaaminen

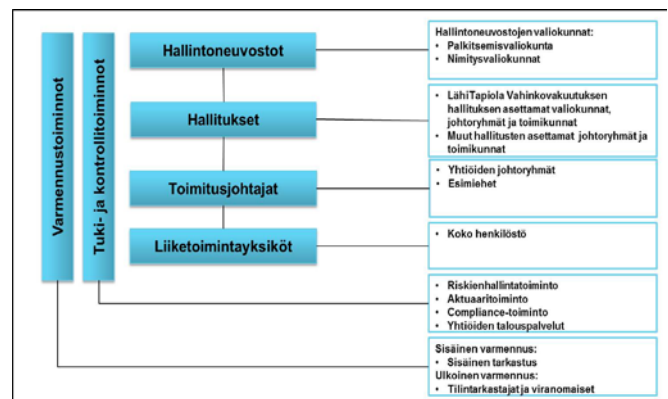
- riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi.

Toteuttamisen roolit ja vastuut

Kokonaisvastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä on hallituksilla. Toimitusjohtaja vastaa hallinnon ja sisäisen valvonnan järjestämisestä käytännössä sekä operatiivisen toiminnan hoitamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. LähiTapiolan organisaatorakenne ja esimiestoiminta muodostavat sisäisen valvonnan perustan. Valvontaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla.

Sisäisen valvonnan politiikassa on määritelty roolit ja vastuut seuraaville elimille:

- hallintoneuvostot ja hallintoneuvostojen asettamat valiokunnat
- hallitukset
- LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen asettamat valiokunnat, johtoryhmät ja toimikunnat
- toimitusjohtajat
- yhtiön johtoryhmät ja esimiehet
- liiketoimintayksiköt ja koko henkilöstö
- riskienhallintatoiminto
- aktuaaritoiminto ja vastuullinen matemaatikko
- compliance-toiminto
- yhtiöiden talouspalvelut
- sisäinen varmennus: sisäinen tarkastus
- ulkoisen varmennus: tilintarkastajat ja viranomaiset

Kuva: Sisäisen valvonnan toteuttamisen roolit ja vastuut

Sisäisen valvonnan toteuttaminen

Ylemmillä organisaatiotasolla valvonta toteutuu pääsääntöisesti ryhmän ja yhtiöiden johtoryhmätyöskente-

lyssä, joissa valvonnan näkökulmasta tärkeiksi tehtäviksi muodostuvat mm.

- yhtiöryhmän arvojen, politiikkojen ja toimintaperiaatteiden määrittely ja noudattamisen valvonta
- työjärjestysten määrittely ja noudattamisen valvonta
- riskienhallinnan periaatteiden määrittely ja noudattamisen valvonta
- eritasoisten strategisten, taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden asettaminen, taloudellisen tilanteen ja tavoitteiden toteutumisen valvonta sekä korjaavien toimenpiteiden käynnistäminen
- valtuuksien, vastuiden ja raportointisuhteiden määrittely
- taloudellisen informaation oikeellisuuden valvonta
- päätöksenteon ja päätösten toteuttamisen valvonta
- valvonta- ja riskienhallintaprosessin tulosten ja toimivuuden valvonta sekä tarvittavien korjaustoimenpiteiden käynnistäminen.

Alemmilla organisaatiotasolla valvontatoimet kytkeytyvät keskeisesti operatiivisiin toimintaprosesseihin ja resurssien tehokkaan ja taloudellisen käytön varmistamiseen sekä sen varmistamiseen, että toimitaan erilaisten määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Toimintaprosesseihin kytkeytyvät valvontatoimet ennaltaehkäisevät ja paljastavat prosesseissa ilmeneviä puutteellisuuksia, häiriötä, virheitä ja mahdollisia väärinkäytöksiä. Ohjeistuksien ja perehdytyksen avulla määritellään oikeat toimintamallit. Valvontatoimilla tunnistetaan sovitusta toimintamalleista poikkeavat tapahtumat ja luodaan edellytyksiä välttämättömille korjaustoimenpiteille. Valvonnan tuloksia käsitellään eri kokouksissa ja esimies-alaiskeskusteluissa.

Compliance-toiminto osana sisäisen valvonnan järjestämistä

Compliance-toiminnon tehtävänä on varmistaa lakien, asetusten, viranomaismääräysten, alan käytännösääntöjen, hyvän vakuutus- ja pankkitavan sekä yhtiön sisäisten ohjeiden noudattaminen ryhmän toiminnassa. Compliance-toiminto auttaa yhtiötä noudattamaan näitä velvoitteitaan sekä edistää ja varmistaa compliancen huomioimista kaikessa toiminnassa. Compliance on keskeinen tekijä yhtiöryhmän hyvän yrityskuvan ylläpitämisessä ja se edistää omalta osaltaan LähiTapiola-ryhmän vastuullista yrityskuvaa ja -kulttuuria.

Compliance-toiminto on osa LähiTapiola-ryhmän sisäistä valvontaa, jonka järjestämisen lähtökohtana on noudattaa viranomaisten antamia säännöksiä sekä yleisiä sisäisen valvonnan parhaita käytäntöjä. Compliance-toiminto on myös osa LähiTapiola-ryhmän riskienhallintaa, jossa sen tavoitteena on tukea liiketoimintaa erityisesti juridisten ja compliance -riskien hallinnassa sekä valvoa ja raportoida näistä hallitukselle ja johdolle.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallitus on hyväksynyt LähiTapiola-ryhmän compliance-toimintaa koskevat periaatteet noudatettaviksi koko ryhmässä. Periaatteet on käsitelty ja hyväksytty erikseen myös muiden LähiTapiola-ryhmään kuuluvien vakuutusyhtiöiden hallituksissa.

4. Riskien- ja vakavaraisuuden hallinta

Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet riskienhallintajärjestelmänsä riskienhallintapolitiikkaan perustuen.

Riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa ja vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa, joka tullaan julkaisemaan 30.6.2017 mennessä LähiTapiolan verkkosivuille www.lahitapiola.fi.

Yleistä vakavaraisuuden hallinnasta

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän riskienhallintaa. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola -ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden valvonta perustuu EU-tason Solvenssi II-säännöstöön, joka tuli voimaan 1.1.2016. LähiTapiola-ryhmä muodostaa myös rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukaisen vakuutus- ja rahoitusryhmittymän.

Vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa, joka tullaan julkaisemaan 30.6.2017 mennessä LähiTapiolan verkkosivuille www.lahitapiola.fi.

Toteuttamisen roolit ja vastuut

Ryhmän yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu riskien- ja vakavaraisuushallinnan järjestämisestä. Hallitukset määrittävät riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitukset vahvistavat vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistavat niiden huomioimisen toimitasuunnitelmissa ja valvovat suunnitelmien noudattamista. Hallitukset seuraavat säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskien- ja vakavaraisuushallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

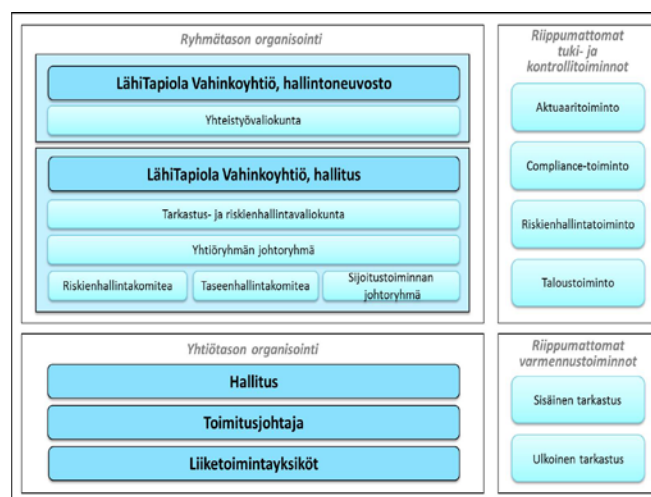
Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, compliance-, riskienhallinta-, talous- / controller- ja taseenhallintatoiminnot avustavat hallitusta ja johtoa riskienhallinnan valvonnan ja riskien seurannan käytännön toteuttamisessa.

Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksella on LähiTapiola-ryhmän johtavan yrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan

järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen asiantuntijaelin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta.

Kuva: Riskien- ja vakavaraisuushallinnan organisointi

Riskienhallintatoiminto

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaasti riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskeissa asioissa sekä tunnistaa ja arvioi kehittyviä riskejä.

Riskienhallintatoiminto on riippumaton riskejä ottavista toiminnoista. Riippumattomuus toteutetaan käytännössä siten, että toiminnolle on mahdollistettu suora raportointi yhtiöiden hallituksille ja sillä, että toiminto ei ole vastuussa toiminnoista, jotka edellyttävät riskinottoa. LähiTapiola-ryhmässä on määritelty yhtiökohtaiset riskienhallinnan vastuuhenkilöt, joiden tehtäviin kuuluu riskienhallintatoiminnolle osoitettujen tehtävien käytännön toteuttaminen yhtiötasolla. Kokonaisuutena toiminto muodostuu ryhmän ja yhtiökohtaisten vastuuhenkilöiden sekä riskienhallintatoimintoon kuuluvien palveluyhtiön organisaatioyksiköiden kokonaisuudesta ja niiden yhteistoiminnasta.

Riskienhallinnan osa-alueet ja pääluokat

LähiTapiolan riskiluokitus perustuu seuraavaan pääluok-
ka- ja alaluokkakajeroon:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riskit
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Vahinko- ja tapahtumariskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit
- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

5. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, joka on luotu tuottamaan lisäarvoa organisaatiolle ja parantamaan sen toimintaa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpideehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi toteutetuista arviointi- ja varmistuspalveluista tarkastuskertomuksilla ja -muistioilla toimintojen vastuu-

henkilöille. Sisäinen tarkastus toimii Vahinkoyhtiön hallituksen toimeksiannosta ja toiminnallisesti sen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan alaisuudessa. Hallinnollisesti sisäinen tarkastus toimii pääjohtajan alaisuudessa.

Sisäisellä tarkastuksella on hallituksissa hyväksytyt toimintaperiaatteet, jotka sisältävät tarkemman kuvauksen sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja menetelmistä. Toimintaperiaatteet käydään läpi ja hyväksytään säännöllisesti LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallituksissa.

6. Ulkoinen valvonta

Tilintarkastus

Tilintarkastuksen pääasiallisena tehtävänä on tarkastaa yhtiön ja sen konsernin kirjanpito (tilinpäätös ja hallinto) sen varmistamiseksi, että yhtiön ja sen hallintoelinten toiminta on lain mukaan hoidettu ja tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja muiden tilinpäätöksen laatimista koskevien määräysten mukaisesti sekä että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Vakuutusyhtiön tilintarkastusta koskevien säännösten mukaan vakuutusyhtiön tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuvetä, toimintapääomaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä vakuutusyhtiön ja sen kanssa samaan konserniin tai vakuutusyhtyrühmittymään kuuluvien yhteisöjen välisiin keskinäisiin liiketoimiin. Vakuutusyhtiön tilintarkastajan on vähintään kerran vuodessa tarkastettava, täyttävätkö vastuuvetä katteeksi hyväksyttävät varat (kateluettelo) ja siihen merkityt omaisuuserät vakuutusyhtiölaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset. Tilintarkastaja arvioi yhtiön antamien taloudellisten raporttien oikeellisuutta.

Tilintarkastaja osallistuu säännöllisesti hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan kokouksiin ja raportoi sille havainnoistaan. Valiokunta arvioi vuosittain tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta. Yhtiön hallitus ja hallintoneuvosto kuulee vuosittain kokouksessaan tilintarkastajaa yhtiön taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muista tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista. Tilintarkastaja antaa vuosittain tilintarkastuskertomuksen yhtiökokoukselle. Tilintarkastusyhteisölle tilintarkastuksesta ja muista palveluista maksetut palkkiot ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa sekä yhtiön Internet -sivuilla.

Viranomaisvalvonta

Finanssivalvonta toimii Suomen rahoitus- ja vakuutusvalvontaviranomaisena. Finanssivalvonta toimii hallinnollisesti Suomen Pankin yhteydessä, mutta on päätöksenteossaan itsenäinen. Finanssivalvonnan tavoitteet ja tehtävät on kirjattu rahoitus- ja vakuutusala sääntelevään lainsäädäntöön. Finanssivalvonta valvoo toimittamisensa tarkastuksissa myös taloudellista raportointiprosessia ja sen toimivuutta.

7. Taloudellinen raportointiprosessi

Yleistä taloudellisesta raportoinnista

LähiTapiola-ryhmän taloudellista kehitystä ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko ryhmän kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Raportoinnin tavoitteena on tuottaa luotettavaa, kattavaa ja ajan tasalla olevaa taloudellista informaatiota päätöksenteon pohjaksi.

Toteuttamisen roolit ja vastuut

Hallitus on talouden ohjaukseen liittyvissä asioissa ylin päättävä elin. Hallitus käsittelee ja hyväksyy osavuositarkastukset. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito ja varainhoito on järjestetty lakien ja säästöjen mukaisesti.

Taloudellisen raportoinnin valvonta kuuluu hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle, jolle esitetään osavuositarkastukset ja tilinpäätös toimintakertomuksineen. Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta. Yhtiökokous yhtiön ylimpänä päätöksentekovelimenä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapaudesta hallintoelinten jäsenille ja toimitusjohtajalle päätyneeltä tilikaudelta.

LähiTapiola-ryhmän talousjohtajan alaisuudessa toimivan taloushallinnon tehtävänä on huolehtia LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätöksen ja sovitujen erillisyhtiöiden osavuositarkastus- ja tilinpäätöslaskennasta sekä viranomaisraportoinnista. Controlling-toiminto tukee yhtiöitä taloudenohjauksessa ja vastaa ryhmän vuosi-

suunnitteluprosessista ja ennusteista sekä tuottaa raportointia ja analyysijä päätöksenteon tueksi.

Tilintarkastajat ja sisäinen tarkastus arvioivat myös taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta ja luotettavuutta.

Taloudellisen raportoinnin järjestäminen

Kuukausittaiseen tulosraportointiin sisältyvät yhtiökohtaiset toteumatiedot, kehitys edelliseen vuoteen verrattuna ja vertailu budjettiin. Osavuositarkastukset laaditaan vuosineljänneksittäin. Julkinen tulosraportointi käsittää puolivuositarkastuksen ja tilinpäätöksen. Pitkän aikavälin tulosskenaarioita tarkastellaan vuosittain yhtiön oman riski- ja vakavaraisuusarvioinnin (ORSA-prosessi) yhteydessä.

Tilikaudelta tuotetaan LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätös sekä yhtiöiden tilinpäätökset ja toimintakertomukset. Lisäksi LähiTapiola Henkiyhtiöstä laaditaan konsernitilinpäätös. Tilinpäätöksen liitetiedoissa kuvataan tilinpäätöksen laatimisperiaatteet; selostetaan riskienhallinnan periaatteet, vastuut, valvonta, organisointi ja prosessit sekä merkittäviä riskejä. Toimintakertomuksessa kerrotaan yhtiön tilan ja toiminnan tuloksen kannalta tärkeistä seikoista, tilikaudella tapahtuneista sekä tilikauden päättymisen jälkeen sattuneista yhtiön kannalta olennaisista tapahtumista. Hallitus käsittelee, hyväksyy ja allekirjoittaa tilinpäätöksen. Vastuuvelan katelaskelmat muodostavat osan vuositason raportoinnista.

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytyksillä, kattavilla sekä ajan tasalla olevilla dokumentaatioilla raportoinnissa käytettävistä prosesseista, laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Oikeellisuuden varmistamisen kontrolleja ovat mm. seuraavat: tiliointien ja tositteiden oikeellisuustarkastukset, hyväksymisvaltuudet, pääkirjaerojen ja virhelistojen käsittely sekä laskentajärjestelmien sisäiset kontrollit ja käyttöoikeushallinta. Liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

Finanssivalvonnalle toimitetaan viranomaismääräyksissä luetellut asiakirjat vuosineljänneksen, puolivuoden ja tilinpäätöshetken tilanteesta säädettyssä ajassa.

Hallituksen toimintakertomus

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallitus on antanut toimintakertomuksensa 28.3.2017. Hallituksen toimintakertomus, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys julkaistaan yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.lahitapiola.fi.

